

Sisällysluettelo

JOHDANTO	1
Oikeudenkäymiskaaren 17 luvun uudistaminen ja sen tausta	1
Todistelun kohde ja keskeiset käsitteet	5
Oikeudenkäymiskaaren 17 luvun soveltamisala	13
Todistelu osana oikeudenkäyntiä	17
YLEISET SÄÄNNÖKSET	27
1 § Vapaa todistelu ja todistusharkinta sekä kuulemisperiaate	27
2 § Todistustaakka ja näyttökynnys riita-asiassa	33
3 § Todistustaakka ja näyttökynnys rikosasiassa	38
4 § Selvitys lain soveltamisesta ja ulkomaan lain soveltaminen	40
5 § Yleisesti tunnetut seikat ja tunnustaminen	51
6 § Asianosaisen menettely todisteena	59
7 § Vastuu todisteiden hankkimisesta	65
8 § Todisteen torjuminen	72
9 § Yleinen velvollisuus todistaa tai luovuttaa todiste ja poikkeus velvollisuutta tai oikeutta kieltäytyä todistamasta koskevista säännöksistä	86
VELVOLLISUUS TAI OIKEUS KIELTÄYTYÄ TODISTAMASTA	95
10 § Todistamiskielto valtiosalaisuudesta	95
11 § Todistamiskielto tuomioistuimen päätösneuvottelusta ja sovittelijan vaitiolovelvollisuus	100
12 § Todistamiskielto virkasalaisuudesta	105
13 § Oikeudenkäyntiasiamiehen ja muun oikeudellisen avustajan sekä tulkin vaitiolovelvollisuus	128
14 § Lääkärin ja muun terveydenhuollon ammattihenkilön vaitiolovelvollisuus	136
15 § Poikkeukset 11–14 §:ssä säädettyihin todistamiskieltoihin	138

16 §	Papin vaitiolovelvollisuus	142
17 §	Asianosaisen läheisen vaitiolo-oikeus	144
18 §	Oikeus olla todistamatta omasta tai läheisensä syyllisyydestä	155
19 §	Oikeus olla todistamatta liikesalaisuudesta	160
20 §	Toimittajan tai vastaavan henkilön vaitiolo-oikeus lähdesuojan alaisesta tiedosta	162
21 §	Anonyymin todistajan vaitiolo-oikeus henkilöllisyydestään ja anonyymin todistajan henkilöllisyyttä koskeva todistamiskielto	164
22 §	Täydentävät säännökset velvollisuudesta tai oikeudesta kieltäytyä todistamasta	166
23 §	Todistustaakka velvollisuudesta tai oikeudesta kieltäytyä todistamasta	171
KIRJALLISEN KERTOMUKSEN KÄYTTÖKIELTO SEKÄ TODISTEEN HYÖDYNTÄMISKIELTO		173
24 §	Kirjallisen kertomuksen käyttökielto	173
25 §	Todisteen hyödyntämiskielto	185
ASIANOSAISEN KUULUSTELU		209
26 §	Asianosaisen kuulustelu ja totuusvelvollisuus	209
27 §	Alle 15-vuotiaan tai henkisen toiminnan häiriöistä kärsivän asianosaisen kuulustelu	215
28 §	Asianosaisen laillisen edustajan kuulustelu	218
TODISTAJAT		221
29 §	Todistajat – eräitä todistajia koskevat poikkeussäännöt	221
30 §	Alle 15-vuotiaan tai henkisen toiminnan häiriöistä kärsivän todistajan kuulustelu	227
31 §	Tuomarin, syyttäjän tai oikeudenkäyntiasiamiehen kuuleminen todistajana	228
32 §	Kielto kutsua tasavallan presidentti todistamaan	233
33 §	Anonyymi todistaja	234

ASiantuntijat	237
34 § Asiantuntijat	237
35 § Asiantuntijan kelpoisuusvaatimukset	249
36 § Kirjallinen asiantuntijalausunto ja suullisen kuulustelun edellytykset	255
37 § Mielentilatutkimus	259
Asiakirjat ja katselmuskohteet	267
38 § Asiakirja, esine ja katselmus	267
39 § Asiakirja ja asiantuntijan jäljennös	273
40 § Määräys esinetodisteen esittämisestä ja katselmuksen toimittamisesta	275
Kutsut	285
41 § Todistajan ja asiantuntijan kutsuminen kuultavaksi	285
42 § Todistajan ja asiantuntijan kutsuminen kuultavaksi ulkomailta	288
Todistelumenettely pääkäsittelyssä	291
43 § Todistajan ja asiantuntijan kuulustelua edeltävät toimet	291
44 § Todistajan vakuutus	294
45 § Asiantuntijan vakuutus	297
46 § Todistajan ja asiantuntijan muistuttaminen totuusvelvollisuudesta	298
47 § Suullisuusperiaate asianosaista ja todistajaa kuulusteltaessa sekä vertailuaineiston käyttäminen	299
48 § Asianosaisen kuulustelu	302
49 § Todistajan ja asiantuntijan kuulustelu	307
50 § Yksin- ja vastakkain kuuntelu sekä kuultavan läsnäolo istunnossa	309
51 § Kuulustelu asianosaisen läsnä olematta	311
52 § Kuulustelu videoyhteyksin	316
53 § Anonyymin todistajan kuulustelu	318
54 § Muun kuin suullisen näytön vastaanottaminen	320
55 § Todistelu pääkäsittelyssä asianosaisen poissa ollessa	321

TODISTELUMENETTELY PÄÄKÄSITTELYN ULKOPUOLELLA	325
56 § Edellytykset todistelulle pääkäsitteilyn ulkopuolella	325
57 § Asianosaisten kutsuminen	330
58 § Todisteen vastaanottaminen toisessa tuomioistuimessa	331
59 § Todisteen ottaminen uudelleen vastaan pääkäsitteilyssä	332
60 § Todisteen vastaanottaminen ulkomailla	333
TODISTELU VASTAISUUDEN VARALTA	335
61 § Todistelua vastaisuuden varalta koskevat edellytykset ja menettely	335
PAKKOKEINOT	341
62 § Uhkasakon tuomitseminen poissaolon johdosta ja nouto	341
63 § Uhkasakko ja painostusvankeus todistajan niskoittellessa	344
64 § Poikkeukset pakkokeinon käyttöön	349
KORVAUKSET JA PALKKIOT	353
65 § Todistajan korvaus	353
66 § Asiantuntijan korvaus	357
67 § Esinetodisteen haltijan korvaus	361
MUUTOKSENHAKU	363
68 § Valitus todistelua koskevasta päätöksestä	363
69 § Kantelu todistelua koskevasta päätöksestä	376
VOIMAANTULO- JA SIIRTYMÄSÄÄNNÖS	379
Lähdeluettelo	385
Oikeustapaushakemisto	393
Asiahakemisto	397
Oikeudenkäymiskaaren 17 luku	419